

Formanden: Folketingsmanden for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Dinesen: Jeg vil kun sige, at hvis det kan lykkes den ærede Konseilspræsident at løse Sagen paa den Maade, han her har nævnt, falde selvfølgelig mine Betæneligheder bort.

Hammerich: Jeg skal følge den ærede Formands Opfordring og fatte mig meget kort, men der er rettet adskillige Bemærkninger direkte mod mig af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds, som jeg kortelig maa svare paa, uagtet jeg ikke synes, de have saa meget at gøre med den foreliggende Sag. Den første og ikke mindst varmt fremsatte Bemærkning gik saaledes ud paa, at jeg ikke var villig til at udvide Valgretten ved kommunale Valg. Vi tale imidlertid her om Rigsdagsvalg; de to Ting have i hvert Tilfælde ikke direkte med hinanden at gøre. Det kan være meget fornuftigt — det vil jeg dog vedblivende hævde — at sige, at ved kommunale Valg maa man have nogen Sikkerhed mod den alt for ubegrænsede Brug af Midler, som følge med den ubegrænsede almindelig Stemmeret, noget, som, naar man har et Tokammerssystem, ikke behøves i samme Grad ved Folketingsvalg. Men samtidig vil jeg gerne erkende, at det, at der er sat absolut Skattepligt som Forudsætning for Valgret ved kommunale Valg, er heller ikke noget, jeg har været fuldt tilfreds med. Jeg har altid haft den Mening, at samtlige Kommunens Beboere bør have Indflydelse paa Styrelsen. Kun maa det ikke være saaledes, at samtlige Beboere derigennem blive i Stand til at drive en alt for økonomisk Politik. Denne Betragtning har jeg gjort gældende i sin Tid og har tidligere haft Tilslutning ogsaa fra en betydelig Del af Venstre, og jeg vil gerne gøre det ærede Medlem bekendt med, under hvilken Form denne Betragtning har faaet Udtryk i 1891, da vi behandlede den kommunale Valglov. Man anbefalede absolut Forholdstalsvalg, idet man fra den ene Side i Udvalget fastholdt, at en Udvidelse af Valgretten maa betinges af, at Vælgerne stemme i to Grupper, og saa føjede man til: „Fra den modsatte Side er der vel af enkelte Medlemmer“ — det vil sige to eller tre af 17 — „taget principielt Forbehold mod en Deling i to Vælgerklasser — ligesom der ogsaa er blevet

fremsat Ønske om Indførelse af almindelig Valgret — men i det hele er en saadan Ordning efter Omstændighederne ikke bleven anset for uantagelig, dog kun under den Forudsætning, at Valgretten da til Gengæld udstrækkes ogsaa ud over den Grænse, som er given ved Ansættelse til Indkomstskat. Navnlig er det fra denne Side gjort gældende, at naar der henses til den væsentlig forskellige Karakter af de kommunale Skattesystemer i København og udenfor København, maa man blandt Vælgerne medtage ogsaa dem, der maa betragtes som ydende Bidrag til Kommunen gennem den Afgift, der svares af Beboelsesrum. Valgret maatte saaledes i hvert Fald tilkomme alle de Folketingsvælgere, der enten som Ejere eller som selvstændige Lejere bebo en Lejlighed, af hvilken der svares Arealskat til Kommunen.

Overfor denne Fordring har man fra den anden Side stillet sig imødekommende, og der er saaledes i det væsentlige opnaaet Forstaaelse om Grundlaget for en Ordning. Det er ad den Vej, jeg tror, vi vilde faa den heldigste kommunale Styrelse ogsaa her i København. Og Ordføreren for disse Udtalelser, der selvfølgelig gav dem sin Tilslutning, var en Venstremand. Der var i Udvalget 17 Medlemmer, hvoraf 2 eller 3 tog et mundtligt, ikke skriftligt Forbehold. Af Resten, som gav sin Tilslutning til Ordføreren, var 8 Venstremænd, og kun 5 hørte til Højre. Det er altsaa en Betragtning, der ikke er saa helt unaturlig, og heller ikke en, man kun finder hos Højremænd.

Det ærede Medlem talte dernæst om Valgkredsloven af 1894 og henvendte særlig sine Bemærkninger til mig. Han kom ogsaa her ind paa adskilligt, der efter min Mening ligger udenfor, hvad vi her behandle; dog er jeg nødt til at give et ganske kort Svar. Det ærede Medlem vilde, hvis han havde siddet her i Salen og været, lad mig sige tilstrækkelig lydør overfor sine Vælgeres Ønsker, ikke have været i Tvivl om, at Fremsættelsen af Grundlovsforslaget om de 137 Kredse var, jeg vil ikke sige: fremsat for at spænde Ben for en Løsning, men den var meget nær ved at føre til dette. Men det ærede Medlem var ikke Medlem den Gang og kan altsaa vanskelig vide det ad den Vej. Det ærede Medlem sidder jo derimod her i Tinget i dette Øjeblik, og han vil da have bemærket, hvorledes det at gaa til en Ordning, hvorefter vi faa en Folketings-